

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0225U003744

Державний реєстраційний номер: 0121U107836

Відкрита

Дата реєстрації: 11-08-2025

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Оцінка та підбір груп резистентних до грибних хвороб та чутливих генотипів Vitis vinifera L.

Початок етапу: 01-2021

Закінчення етапу: 12-2021

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05431532

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, смт. Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Телефон: 380487404456

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00024360

Адреса: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442801085

Телефон: 380442802525

Телефон: 380445219277

E-mail: prezid@naas.gov.ua

WWW: <http://naas.gov.ua/>

Назва організації: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Код ЄДРПОУ/ІПН: 05431532

Адреса: вул. 40-річчя Перемоги, буд. 27, селище Таїрове, Овідіопольський р-н., Одеська обл., 65496, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 380487404456

Телефон: 380487403676

E-mail: iviv_nnc@ukr.net

WWW: <https://www.tairov.org.ua>

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрямок фінансування: 2.1 - фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 700.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Обґрунтування принципів добору біохімічних та ДНК-маркерів для оцінки резистентності генотипів винограду *Vitis vinifera* L. до збудників грибних хвороб

Назва роботи (англ)

The substantiation of the principles of biochemical and DNA markers selection for the genotypes resistance assessment of *Vitis vinifera* L. grapes to fungal diseases agents

Реферат (укр)

Звіт про НДР викладений на 20 сторінках, містить 5 таблиць, 4 рисунки, 11 літературних джерел. Об'єкт досліджень – сорти винограду Метою дослідження було виявлення та добір ефективних біохімічних та ДНК-маркерів для проведення прискореного скринінгу на резистентність селекційного матеріалу винограду *Vitis vinifera* L. до збудників грибних хвороб. Методи дослідження: польові та лабораторні, визначення патогеностійкості сортів, генетичний аналіз походження та спадкування генів стійкості, мікросателітні ДНК-маркери. Результати досліджень Виявлено, що ряд сортів селекції ННЦ «ІВіВ ім. В.Є. Таїрова», які є нащадками видів *V. rupestris*, *V. amurensis*, *V. labrusca*, *V. berlandieri* та інших можуть слугувати донорами генів стійкості до мілдью та оїдіуму, зокрема, Rpv3, Rpv10, Rpv12. Підтверджено високий рівень польової стійкості сортів нової селекції до збудників хвороб грибної етіології за 9-ти бальною шкалою (показники від 6,8 до 7,5 балів (в тому числі столових сортів 5 – 6 покоління схрещувань Персей, Одісей, Загадка, Комета, Ланжерон та інших). На підставі отриманих результатів розроблено програму спільних досліджень із інститутом виноградарства (Текірдаг), які включають гібридизацію та проведення молекулярно-генетичної оцінки батьківських форм та гібридних популяцій трьома маркерами (Rpv3, Rpv10, Rpv12), асоційованими із проявом ознаки стійкості до мілдью у винограду; Ключові слова: ампелографічні колекції, молекулярні маркери, мілдью, оїдіум.

Реферат (англ)

The research report is presented on 20 pages, contains 5 tables, 4 figures, 11 literature sources. Object of research – grape varieties. The aim of the research was to identify and select effective biochemical and DNA markers for accelerated screening for resistance of grape breeding material *Vitis vinifera* L. to pathogens of fungal diseases. Research methods: field and laboratory, determination of pathogen resistance of varieties, genetic analysis of the origin and inheritance of resistance genes, microsatellite DNA markers. Research results: It was found that a number of varieties selected by the NSC "IVI named after V.E. Tairov", which are descendants of the species *V. rupestris*, *V. amurensis*, *V. labrusca*, *V. berlandieri* and others, can serve as donors of genes for resistance to mildew and oidium, in particular, Rpv3, Rpv10, Rpv12. The high level of field resistance of new selection varieties to pathogens of fungal etiology was confirmed on a 9-point scale (indicators from 6.8 to 7.5 points (including table varieties of 5-6 generations of crosses Perseus, Odyssey, Riddle, Comet, Langeron and others). Based on the results obtained, a joint research program was developed with the Institute of Viticulture (Tekirdag), which includes hybridization and molecular genetic evaluation of parental forms and hybrid populations with three markers (Rpv3, Rpv10, Rpv12) associated with the manifestation of the mildew resistance trait in grapes; Keywords: ampelographic collections, molecular markers, mildew, oidium.

Індекс УДК: 634.8, 633/635:631.52, 632.1; 632.3/.4, 63:579.64, 634.8:631.52:632.3/.4:579.64

Коди тематичних рубрик НТІ: 68.35.55, 68.35.03, 68.37.31, 68.03.07

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Резистентні та чутливі до грибних хвороб генотипи *Vitis vinifera* L.

Назва продукції (англ): Resistant and susceptible to fungal diseases genotypes of *Vitis vinifera* L.

Очікувані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Сільське господарство, виноградарство, розсадництво, фітопатологічні лабораторії

Опис продукції (укр): Використання відібраних молекулярних маркерів буде характеризуватися високою чутливістю та специфічністю методу, а саме – метод біохімічних маркерів потребує (разом із підготуванням проб та проведенням хроматографії) для проведення скринінгу 10-ти зразків до 5 – 7 днів замість 2-х – 3-х років; – використання мікросателітних ДНК-маркерів потребує (разом із підготуванням проб та проведенням хроматографії) для проведення скринінгу 10-ти зразків до 3 – 5 днів замість 2-х – 3-х років.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Збільшення обсягів виробництва, Поліпшення стану навколишнього середовища, Економія матеріалів

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Не впроваджено

Строки впровадження: 01.2021-12.2021

Виробник продукції: Національний науковий центр "Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова"

Споживачі продукції: Виноградні розсадники, біотехнологічні лабораторії, промислові розсадники

Перспективні ринки: Галузь виноградарства

Права інтелектуальної власності: За договорами

Форми та умови передачі продукції: Навчання персоналу, Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Konup L.A., Makhotkin M.A. Kornienko I.V., Kondakov A.A., Kyryk M.M., Muljukina N.A., Konup A.I., Pikovsky M.Y. Identification of cabernet sauvignon virus infection controlled by planting material certification system. Physiological and molecular plant pathology. 2021.

Lyashenko G.V., Zhygailo O.L., Vlasov V.V., Mulyukina N.A. Modelling of the formation of grapevine yield in Ukraine under climate change scenarios A1B and A2 until 2050 (on example of grapevine varieties Zagrey and Rubin tairovskiyi). Ukrainian Journal of Ecology, 2021. Vol. 11(8). P. 62-66. DOI: 10.15421/2021_269

Ковальова І.А., Ляшенко Г.В., Мулюкіна Н.А. Результати селекційно-генетичних і екологічних досліджень винограду в Україні. Матеріали конференції «Genetica, fiziologia și ameliorarea plantelor, SECȚIA III. Diversitatea geneticofiziologică și conservarea genofondului vegetal, 2021. P. 209. <https://doi.org/10.53040/gppb7.2021.55>

Мулюкіна Н. А. Тенденции современной селекции винограда. Овочі та фрукти. 2021. № 11. С. 60-62.

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 20

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Баранець Людмила Олексіївна (к. с.-г. н.)

Карастан Ольга Михайлівна (к. б. н.)

Мулюкіна Ніна Анатоліївна (д.с.-г.н., с.н.с.)

Папіна Олена Сергіївна

Керівник організації:

Ковальова Ірина Анатоліївна (к. с.-г. н.)

Керівники роботи:

Мулюкіна Ніна Анатоліївна (д. с.-г. н., член-кор., с.д.)

Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ

Юрченко Т.А.